

Raadsvoorstel

Datum raadsvergadering

1 oktober 2026

Datum

18 augustus 2026

Zaaknummer

18497475

Portefeuillehouder

B. Jaspers Faijer

Aan de leden van de raad,

Voorgesteld besluit

1. Kennis te nemen van het principebesluit van het Veiligheidsberaad om over te gaan tot de oprichting van de stichting Knooppunt Coördinatie Rijk-Regio's (KCR2) als rechtspersoon met wettelijke taak;
2. Op dit principebesluit een reactie in te dienen bij het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Flevoland, waarin:
 - a. Waardering wordt uitgesproken voor het tijdig betrekken van de gemeenteraden om de wensen en bedenkingen bij dit principebesluit kenbaar te maken;
 - b. Op dit principebesluit van het Veiligheidsberaad geen wensen en bedenkingen in te dienen;
 - c. In de reactie gelijktijdig wel het belang te onderstrepen van een goede samenwerking tussen Rijk en regio's, ook ten aanzien van de financiële uitdagingen waar de veiligheidsregio's voor staan.

Inleiding

Sinds 2021 werken de veiligheidsregio's samen met het ministerie van Justitie en Veiligheid aan de ontwikkeling van het Knooppunt Coördinatie Rijk-Regio's (KCR2): het landelijk centrum voor operationele informatie- en crisiscoördinatie. De afgelopen periode is gezocht naar een passende rechtsvorm om KCR2 te borgen. Op 22 juni jl. heeft het Veiligheidsberaad, het overlegorgaan van de 25 voorzitters veiligheidsregio, het principebesluit genomen tot het oprichten van een rechtspersoon met een wettelijke taak voor KCR2. Deze stichting wordt opgericht door de 25 veiligheidsregio's in gezamenlijkheid met het ministerie van Justitie en Veiligheid. Het algemeen bestuur van de veiligheidsregio is bevoegd tot het oprichten van een stichting.

Het besluit wordt echter niet eerder genomen dan nadat de raden van de deelnemende gemeenten een ontwerpbesluit is toegezonden en in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het algemeen bestuur te brengen. Dit is op basis van artikel 31a, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Met inachtneming van de Wet gemeenschappelijke regelingen zal het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Flevoland besluiten over de oprichting en deelname aan de stichting.

Beoogd resultaat / effect

Uw raad de mogelijkheid te bieden om desgewenst 'wensen en bedenkingen' in te dienen op het principebesluit van het Veiligheidsberaad om over te gaan tot de oprichting van de stichting Knooppunt Coördinatie Rijk-Regio's (KCR2) als rechtspersoon met wettelijke taak.

Argumenten

1 Kennisnemen van het principebesluit van het Veiligheidsberaad om over te gaan tot de oprichting van de stichting Knooppunt Coördinatie Rijk-Regio's (KCR2) als rechtspersoon met wettelijke taak:

- 1.1 De afgelopen jaren is het belang van bovenregionale en landelijke samenwerking in de crisisbeheersing verder toegenomen. Recente crises laten zien dat vraagstukken rondom informatievoorziening, bijstand, interregionale afstemming en operationele samenwerking steeds vaker het regionale niveau overstijgen. Denk bijvoorbeeld aan de gelijktijdige grootschalige natuurbranden dit voorjaar, de overstromingen in Limburg in 2021, de opvang van ontheemden uit Oekraïne en de coronapandemie. De veiligheidsregio's staan daarmee gezamenlijk voor de opgave om de informatie-uitwisseling en coördinatie onderling en met het Rijk structureel te borgen, en zo de gezamenlijke slagkracht te versterken. Dit heeft geleid tot de behoefte aan een landelijk knooppunt waarin informatie-uitwisseling en coördinatie samenkomen en in onderlinge samenhang worden georganiseerd.
- 1.2 Met de komst van KCR2 ontstaat een landelijk knooppunt dat de veiligheidsregio's en het Rijk ondersteunt bij gezamenlijke crisisbeheersing. Hiermee beogen de veiligheidsregio's:
 - de informatiepositie van alle betrokken partijen te versterken;
 - de onderlinge afstemming tussen regio's te verbeteren en de snelheid en eenduidigheid daarvan te vergroten;
 - de inzet van capaciteit tussen regio's transparanter en effectiever te laten verlopen;
 - de samenwerking met het Rijk verder te versterken;
- 1.3 KCR2 is niet beleidsvormend en krijgt geen zelfstandige bevoegdheden in de crisisstructuur maar is een bovenregionale uitvoeringsorganisatie ter ondersteuning van het Rijk en de veiligheidsregio's. Daarmee treedt het niet in de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van individuele veiligheidsregio's en past het binnen het stelsel van verlengd lokaal bestuur.
- 1.4 KCR2 maakt gebruik van bestaande voorzieningen op het gebied van informatievoorziening en crisiscoördinatie, waaronder de Landelijke Voorziening Crisisbeheersing (LVCb). Daarmee worden KCR2 en de LVCb voortaan in samenhang ontwikkeld, wat leidt tot synergievoordelen en beperking van toekomstige kosten.
- 1.5 Na een uitgebreide verkenning is gekozen voor een rechtspersoon met een wettelijke taak (RWT). Deze combinatie biedt zowel de wettelijke inbedding van taken als de mogelijkheid voor een rechtspersoon waar 25 veiligheidsregio's en het ministerie juridisch aan deel kunnen nemen. De strategische sturing vindt plaats via een gezamenlijk bestuurlijk overleg van opdrachtgevers, waarin de veiligheidsregio's en het ministerie gelijkwaardig participeren en richting geven aan de inzet en prioritering van KCR2.
- 1.6 De financiering van KCR2 vindt plaats binnen de bestaande middelen die de veiligheidsregio's ontvangen en inzetten voor bovenregionale crisisbeheersing en informatievoorziening. De oprichting van KCR2 vraagt daarmee niet tot aanvullende financiële bijdragen vanuit de veiligheidsregio's.

2 Reactie indienen op principebesluit van Veiligheidsberaad:

- 2.1 De griffies en ambtelijk adviseurs zijn tijdig op de hoogte gebracht van de reactietermijn van acht weken voor het indienen van wensen en bedenkingen vanuit de gemeenteraden. Gelet op het zomerreces en de korte reactietermijn is hierdoor een tijdige reactie binnen de gestelde termijn alsnog haalbaar gebleken. Daarnaast is ook het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Flevoland uitgenodigd geweest bij KCR2 op locatie om uitleg te ontvangen over de toekomstige formalisering van het KCR2 in een rechtspersoon met wettelijke taak.
- 2.2 De oprichting van KCR2 betreft een formalisatie van de bestaande overlegstructuur tussen het ministerie van Justitie & Veiligheid en de 25 veiligheidsregio's in Nederland. Aan het besluit om te komen tot een rechtspersoon met wettelijke taak (RWT) is een uitgebreide verkenning voorafgegaan.

- 2.3 KCR2 is daarnaast niet beleidsvormend en krijgt geen zelfstandige bevoegdheden in de crisistructuur maar is een bovenregionale uitvoeringsorganisatie ter ondersteuning van het Rijk en de veiligheidsregio's. Daarmee treedt het niet in de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van individuele veiligheidsregio's en past het binnen het stelsel van verlengd lokaal bestuur.
- 2.4 De oprichting van KCR2 vraagt geen extra financiële middelen van de veiligheidsregio's, de financiering vindt plaats binnen de bestaande middelen die de veiligheidsregio's ontvangen en inzetten voor bovenregionale crisisbeheersing en informatievoorziening.
- 2.5 Een goede samenwerking tussen het Rijk en de veiligheidsregio's is van groot belang, mede gezien de aanzienlijke financiële uitdagingen waarvoor de veiligheidsregio's staan. De gemeentelijke bijdragen alleen zijn onvoldoende om alle huidige en toekomstige opgaven op te kunnen vangen. Daarbij bestaat nog onduidelijkheid over de financiering van het zogenoemde 'verplichtend karakter' (het in vaste dienst nemen van brandweervrijwilligers om ongelijke behandeling te voorkomen). Daarnaast vraagt de groeiende inzet op het versterken van de weerbaarheid en veerkracht van de samenleving om structurele investeringen. Het is daarom van belang dat het Rijk en de veiligheidsregio's gezamenlijk optrekken en dat verantwoordelijkheden gepaard gaan met passende financiële middelen.

Kanttekeningen

- In de conceptbrief wordt ook de samenwerking tussen het Rijk en de regio's bij de financiële uitdagingen benadrukt, terwijl de mogelijkheid om wensen en bedenkingen in te dienen alleen is gericht op de oprichting van de stichting KCR2.

Juridisch kader

De Veiligheidsregio Flevoland is een gemeenschappelijke regeling gesloten door de colleges van burgemeester en wethouders van de zes gemeenten in Flevoland. In de Wet veiligheidsregio (Wvr) is de wettelijke context voor de veiligheidsregio's in Nederland weergegeven. Belangrijk verschil met andere gemeenschappelijke regelingen is dat de veiligheidsregio een wettelijk verplichte gemeenschappelijke regeling betreft: gemeenten zijn verplicht deel te nemen en besluitvorming gebeurt bij meerderheid van stemmen. Het algemeen bestuur van de veiligheidsregio bestaat uit de burgemeesters van de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten: Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde.

Het Veiligheidsberaad – met als voorzitter Hein van der Loo (burgemeester van Almere) – is het bestuurlijk overleg van de 25 voorzitters van de veiligheidsregio's en is de formele gesprekspartner van de minister van Justitie en Veiligheid met betrekking tot brede veiligheidsvraagstukken. Het Veiligheidsberaad neemt als collectief gezamenlijke standpunten in namens de 25 veiligheidsregio's en kent de portefeuilles Brandweer, GHOR, Informatievoorziening, Bevolkingszorg, Klimaat- en Waterveiligheid en Crisisbeheersing.

De Wet gemeenschappelijke regelingen bevat de wettelijke plicht voor veiligheidsregio's om bij het oprichten van een stichting of deelname daaraan, de raden van de deelnemende gemeentes in de gelegenheid te stellen 'wensen en bedenkingen' ter kennis te brengen (artikel 31a, lid 2). Pas daarna kan het algemeen bestuur van de veiligheidsregio besluiten over de oprichting en deelname aan de stichting.

Evaluatie

Na het aflopen van de deadline voor het indienen van de wensen en bedenkingen op 19 oktober, zal de Veiligheidsregio Flevoland aan het algemeen bestuur voorstellen om in te stemmen met de brief aan het Veiligheidsberaad waarin het bestuur de wensen en bedenkingen van de raden alsook haar reactie

daarop kenbaar maakt. Deze reactie wordt uiterlijk 1 november 2026 aan het Veiligheidsberaad toegezonden.

Na afronding van de benodigde stappen binnen de veiligheidsregio's, waaronder de besluitvorming in de 25 algemeen besturen, kan het Veiligheidsberaad in haar vergadering op 7 december 2026, samen met het ministerie van Justitie en Veiligheid, definitief besluiten tot oprichting van de stichting. Daarbij worden de statuten vastgesteld en het instellingsbesluit voor de governance bekrachtigd. De formele oprichting van de stichting volgt zo spoedig mogelijk na deze besluitvorming. Beoogd wordt om de stichting KCR2 per 1 januari 2027 operationeel te hebben.

Kosten, baten, dekking

De financiering van KCR2 vindt plaats binnen de bestaande middelen die de veiligheidsregio's ontvangen en inzetten voor bovenregionale crisisbeheersing en informatievoorziening. De oprichting van KCR2 vraagt daarmee niet tot aanvullende financiële bijdragen vanuit de veiligheidsregio's.

Bijlage

- Conceptbrief gemeente Urk – Wensen en bedenkingen KCR2

Burgemeester en Wethouders van Urk,

Burgemeester,
B. Jaspers Faijer

Gemeentesecretaris,
S. Roest

Raadsbesluit

Zaaknummer

De raad van de gemeente Urk,

op voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Urk d.d. 18 augustus 2026,

gezien het advies van de commissie Wonen, Werken & Veiligheid d.d. 9 september 2026,

besluit:

1. Kennis te nemen van het principebesluit van het Veiligheidsberaad om over te gaan tot de oprichting van de stichting Knooppunt Coördinatie Regio's-Rijk (KCR2) als rechtspersoon met wettelijke taak;
2. Op dit principebesluit een reactie in te dienen bij het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Flevoland, waarin:
 - a. Waardering wordt uitgesproken voor het tijdig betrekken van de gemeenteraden om de wensen en bedenkingen bij dit principebesluit kenbaar te maken;
 - b. Op dit principebesluit van het Veiligheidsberaad geen wensen en bedenkingen in te dienen;
 - c. In de reactie gelijktijdig wel het belang te onderstrepen van een goede samenwerking tussen Rijk en regio's, ook ten aanzien van de financiële uitdagingen waar de veiligheidsregio's voor staan.

Urk, 1 oktober 2026,

De raad van de gemeente Urk,

de griffier,

de voorzitter,